

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nčv.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna . ulica Carintia št. 12.

Iz proračunske razprave v zbornici poslancev na Dunaju.

Govor poslanca dra. Andreja Ferjanciča v seji dne 10. marca 1903

(Dalje.)

Mi nimamo ničesar prigovarjati proti zakoniti uravnavi jezikovnega vprašanja. Dobro došla nam bo; le da se mora ta zakonita uravnava izvesti v zmišlju in duhu drž. temeljnega zakona. (Prizrejanje.)

Ali tu zastavlja nemška objektivnost. V bi hoteli člen 19. pustiti na strani in tako urediti jezikovno vprašanje, kakor bi ugajalo vaši gospodstvaželjnosti. Državni jezik hočete, da si ustava ali ne ve o kakem državnem zakonu, in določa celó nasprotno od tega. Vi hočete za svoj jezik prednost v vsakem pogledu, da si vam državni temeljni zakon prizna le enako pravo.

Od tod prihaja tudi mizera z vsimi dosedanjimi poskusi, da bi se uredilo jezikovno vprašanje.

Htelo bi se uravnava samo za Češko. To je nekaj posebnega: kjer ste po številu glav in v zastopstvu v manjšini, tam se vam mudi z uravnavo; tam pa, kjer ste v večini, ali če tudi v manjšini, a imate zastopstvo v svojih rokah, tam se nič ne mudi z uravnavo.

Mi se ne čudimo vedenju Nemcev. Ali da je vlada, ki sledi korakom Nemcev, da imamo vlado, ki se najenergičnejše brani pred očitanjem, če se jej govori, da ona opravlja posle za Nemece, in ki trdi, da stoji nad strankami in na temelju zakonov, da je taka vlada, temu se čudimo. Če je vlada nepristranska, če stoji nad strankami in na temelju zakona, potem naj se loti in naj uravnava jezikovno vprašanje, o katerem izjavlja, da ga ne postavi več z dnevnega reda in da ga ne bo zavladevala. Uredi pa naj to vprašanje tako, kakor predpisuje državni temeljni zakon, ne samo za Češko in Moravsko, uravnava naj tudi v Šleziji, v Galiciji, na jezikovnem in narodnostnem konglomeratu v Bukovini, uravnava naj pri nas na jugu — povsodi je potrebna uravnava.

Mi jednostavno ne umjemo, zakaj naj bi le na Češkem in Moravskem prišlo do uravnave. Morda zato, ker se tam največ krč? Uravnava pri nas, uravnava v vseh drugih krajih, ki sem jih imenoval, je veliko nujnejša. Mi jednostavno ne moremo več prestajati, z nami se postopa v tej državi kakor s heloti (Pohvala.), in jaz apeliram s seboj do čeških plemenskih bratov, naj ne puste iz oči, da se z uravnavo jezikovnega vprašanja pri nas ne da odlašati in naj se nikakor ne spuščajo

v poskuse, da bi se jezikovno vprašanje uravnalo samo na Češkem in Moravskem. (Odobranje.)

Mesto pa, da bi se postavil na to stališče, predpisano po državnem temeljnem zakonu, pravi ministerski predsednik — govoré v svoji izjavi, ki jo je podal početkom jesenskega zasedanja —, kake posledice bi nastale, ko bi se »temeljna načela«, »temeljne črte« odklonile, tu pravi ministerski predsednik, naj se temeljna določila ne zavrnejo lahkomisljeno, ker bi to izzvalo razmere, ki bi — kakor se je gospod ministerski predsednik izrazil dobesedno — »odmaknile v nedogledno daljavo tudi zadovoljenje uvaževanja vrednim zahtevam drugih narodnosti, ki bi tekom debate prišle do izraza«.

Torej, če ne pride do uravnave na Češkem in Moravskem, se tudi uravnava drugod odmakne v nedogledno daljavo.

Ni ga človeka med nami, ki ne bi smatral tega za prazno frazo, in to tako frazo, glede katere je ravno nasprotno pravo in resnično; kajti če se na Češkem in Moravskem jezikovno vprašanje uravnava, potem bo res odmaknena v nedogledno daljavo uravnava v naših krajih in drugod, kjer je potrebna. To je resnica, tako stoji stvar.

Nu, jaz sem opomnil poprej, da je bila to obžalovanja vredna zamuda, da se jezikovno vprašanje ni uredilo v času, ko so bile dispozicije ugodne za to. Ali bila je še neka poznejša prilika, ko bi bili morali urediti jezikovno vprašanje, če tudi ne v njega celoti, pa vsaj v enem, in sicer najvažnejšem delu, kar se dostaje jezika na sodišču in pred sodiščem.

Prisiljen sem tu poseči par let nazaj v parlamentariško zgodovino, in prosim oprostitev, da moram govoriti o svojih tozadevnih prizadevanjih. To je bilo o predložitvi in razpravi zakonov o civilni pravdi.

Bila je vrsta zakonov, ki se niso predložili istočasno. Najprej se je predložil civilni pravdni red sam; v tem ni bilo ni besedee, katerega jezika se imajo in morajo stranke in sodišča posluževati. Ta nedostatek je tem bolj padal v oči, ko je stari sodni red, na čegar mesto je imel ravno stopiti novi civilni pravdni red obšel, da tudi le pomanjkljivo določilo v znanem § 13.

Ta pomanjkljivost se je opazila takoj in v prvi seji, v razpravi o vladni predlogi, je tedanji referent, gospod Baernreither, povdarjal to pomanjkljivost ter rekel: To ne gre, da bi se hotelo izogibati jezikovnemu vprašanju. Priuči se treba temu, da bomo jezikovnemu vprašanju gledali v obraz; jezikovno vprašanje se mora uravnati v civilnem pravdnem redu tembolj, ker ima isti stopiti

Brzo in nekako nervozno je Lev skoro zaloputnil vrata za seboj, vstopil v sobo, v kateri so se od poda pa do oboka valjali gosti oblaki dima od cigar in pip med staromodnim poboštvom in temnimi, davno že ne beljenimi zidovi, po katerih so visele dve tri slike, mnogo starinskega orožja, a nad posteljo v kotu v veliki formi narisani grb rodbine Albaničev Sokolovskih z rodoslovnim hrastom, na katerem so mesto perja bile tablice z imeni prednikov, o katerih je »onole« Tomica trdil, da niso nikdar obstali. Soba je bila v polutemi. Lev je še le v nekoliko trenutkih razločil Albaniča, Klenuševiča in starega penzioniranega učitelja Krteco. Sedeli so za okno podolgašto mizico in so kartali. V prvi hip je bilo opaziti na obrazih vse trojice nestrpnost, ko je vstopil Lev in jih motil v igri. Klenuševič je imel ravno kaj »lepe« karte. No — ko je Klenuševič spoznal Leva in ga veselo poklical po imenu, razvedril se je v hipu tudi Albaničev obraz ter je starček, kakor je bil debel in neokreten, skočil se svojim napihnjenim okroglim telesom iz za mize, pa je, ne da bi bil kaj rekel, Leva z obema rokama objel okolo

na mesto sodnega reda in ko ta poslednji ima, če tudi le nezadostno jezikovno določilo. Tako gospod poslanec dr. Baernreither. (Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V Trstu, 14. marca 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

(Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Mladočeški poslanec dr. Herold je govoril o taktiki njegove stranke in je dejal, da ni res, da bi bili Mladočeši zavrgli obstrukcijo. Ako dopuščajo prvo čitanje proračuna, ne store tega iz ljubezni do vlade. Govornik je na tega govoril o postopanju dr. Koerberja, kateri se je spravil na upravne reforme, samo da bi odvrnil pozornost od narodnih bojov in od nagodbe z Ogrsko. Tak program pa bi mogla izvajati samo nevtralna vlada. Da pa Koerberjeva vlada ni nevtralna, dokazujejo najbolj odnošaji v Šleziji in na Spodnjem Štajerskem.

Ko sta govorila še poslanca Götz in Choc, se je zaključila splošna razprava in sta bila glavnima govornikoma izvoljena grof Dzieduszycki pro in Biankini contra.

Posl. grof Dzieduszycki je ugodoma menil, da bi moral dr. Keerber onemogočiti obstrukcijo, ako se hoče izkazati pravi državnikom. Vladi da ne zadošča zaupanje večine, ker tako zaupanje nima nikake vrednosti, dokler obstrukcija onemogoča parlamentarno delovanje.

Posl. Biankini prišel je svoj govor v hrvatskem ter nadaljeval potem nemški. Izjavil je, da kakor Slovan in Hrvat ne more imeti zaupanja do vlade, vsled česar bo glasoval proti proračunu. Očital je Koerberju, da je popolnoma v službi nemške levice in da vlada, kakor zahteva ista, ne pa, kakor bi zahtevala načela pravice. V Dalmaciji se na tak način podpira italijanščina, da je prebivalstvo že popolnoma prepričano, da Avstrija hoče ali pa da je na tajnem že izročila vohodno jadransko obal Italiji. Govoril je potem o odgovoru ministerskega predsednika na njegovo interpelacijo in povdarjal, da se je v italijanskem parlamentu trdilo o ekzistenci tajne klavzule, ki določa, da vsako teritorijalno povečanje Avstrije mora imeti za posledico jednako teritorijalno povečanje Italije. Govornik je potem vprašal, katera naših dežel bi se v takem slučaju morala prepustiti Italiji: Trentin, Istra ali Dalmacija? Posl. Biankini je govoril na to o irredentističnih demonstracijah v Italiji, naprjenih proti Avstriji in dejal, da je vedenje Italije poniževalno za našo državo. Kar se tiče sedanje bede v Dalmaciji, trdil je go-

vratu, ga pritisnil na svoje prsi in ga poljubil trikrat. Veliki še precej lepi očesi sti se orosili od vzradoščenja in ganotja.

— Gratias — gratias — amice mladi, da si došel. Moja mala mi je pripovedovala, da si tu — in jaz sem te vedno pričakoval — pričakoval — saj — tako se nađejam — se ne jeziš več na nas — nismo taki mi Hrvati — o krasno — da si vendar prišel! A kako je tvoj stari — kako mamica? — Kako tisti rogovilež Tomica? — Jaz ne zahajam nikamor. Star sem — len — a kaj čem?! — Daj, daj, prosim te — sedi! — in stari je bil ves vznemirjen in ni vedel, kaj naj stori poprej. Hitrim ali težkim korakom je šel po sobi, kakor da nečesa išče, prijel se za čelo in vzdihal neprestano. — Pa — glej — kako mi je ljubo, da si došel — ali Vere ni doma — kako naj jaz znam poslužiti milega gosta?!

— Gospica Vera je bila pri nas — malo poprej — odšla je v šumo — je odgovoril Lev, šedši kraj Klenuševiča na stari globoki divan s polomljenimi »peresi«.

— Nikar se ne dajate motiti — je rekel Lev, videči Klenuševiča, kako vedno

vornik, da je iste kriva sistematčna brezbržnost avstrijskih vlad, ki zanemarjajo to lepo deželo, katera bi lahko živila v blagostanju vsled svojega prirodnega bogatstva. Biankini je obsojal način, kakor je ministerski predsednik govoril o Dalmaciji in jugoslovanskih poslancih, in je dejal, da ne bi bil nikoli mislil, da bi mogel ministerski predsednik izreči tako cinčne besede s tako nonšalanco. Dalmacija da že skozi eno stoletje zahteva od države sredstev za razvoj na vseh poljih socijalnega življenja, ali država je taka sredstva vedno ostentativno odklanjala. Dalmacija še danes nima direktne železniške zveze z osredjem države. Kar se tiče avstrijskega patrijotizma, dejal je govornik, da je za Hrvate tak patrijotizem jako relativne vrednosti. Hrvatje poznaje le eno vrst patrijotizma in sicer hrvatski patrijotizem, ki obsega zvestobo do zakonitega hrvatskega kralja iz habsburške dinastije in do hrvatske domovine. Ministerski predsednik naj spoštuje hrvatske tradicije, hrvatsko čustvovanje in naj gre drugam razpečavati svoj avstrijski patrijotizem; Hrvati ga ne rabijo.

Proračun se je na to izročil odseku. Prihodnja seja bo v torek.

Ali obstoji tajna klavzula? Sklicuje se na razna dejstva in dogodke, katere je zabeležila »Edinost«, in sosebno na lekcijsko, ki jo je podal »Indipendente« poslancu Hortisu radi njegovih izjav v pogovoru z dopisnikom lista »Il giornale d'Italia«, piše »Jedinstvo«:

»Vse to dokazuje, da Italijani v Avstriji odkrito iščejo pomoči Italije v borbi proti Hrvatom in Slovincem, da se Italija umešava v naše notranje stvari, česar ne bi absolutno trpela nobena druga država, in da avstrijska vlada gre na roko stranki »Indipendente«, da se ta poslednja vzdržava v večini, in da se vspricho nezakonitosti te stranke zapirajo obe očesi. Vse to nas prepričava, da glasovi o tajni klavzuli med Avstrijo in Italijo glede italijanske camorre v Trstu, Istri in Dalmaciji, morajo biti resnični. Na interpelacijo Biankinijevo je minister odgovoril le z navadnimi frazami, samo da bi se odvrnila pozornost od te stvari. Ali k tej stvari se treba vedno povračati, kajti, mej tem, ko je s klavzulo o carini na vino avstrijska vlada, sestavljena iz Nemcev, žrtvovala Italiji znoj našega naroda, je tudi duša naroda brez narodnega znanja vržena v trgovino. In dokazov za to je mnogo, jako mnogo.... preveč! Vsakako treba, da narodni prvaki poskušajo vse, da se ta stvar razbistri čim prej v znanje in ravnanje naroda hrvatskemu in slovenskemu. Ker se dostaje našega mnenja, mi nedvomimo nimalo na tajni

drži karte v rokah, dočim se je Albanič slednjič spomnil, da je krepko udaril po podu nekolikokrat, da tako pokliče slugo.

— Ne — ne — ti ne igraš karte? Da, da — spominjam se, da nisi kartavec. Popijemo raje čašo vina na tvoje zdravje — samo da prinesejo čašo.

Lev se je še enkrat protivil temu, da bi radi njega pretrgali svojo zabavo, ali Albanič mu ni hotel privoliti na noben način, četudi sti se mu očesi vedno zadevali ob karte.

Ko je za malo časa prišla v sobo mlada precej lepa kmetica in je prinesla še četrto čašo, je stari Albanič pozdravil Leva precej hrupno in svečano, ali pristrčno in z iskrenim veseljem. Seveda — po nekoliko besedah se je zapel in je mogel le brez besede ganjeno trkniti z Levom. Očesi sti se mu obrnili na steno, kjer je nad divanom visela podobela — v ostalem pa slaba in slabo zadeta — fotografija Blanišina.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Špinal Ksaver-Šandor-Gjalski; prevel M. C. XX.

Staro dosluženo pohištvo iz orehovine in hrastovine je bilo brez sledi kakega prahu. Slike in zresla so bila kakor da je ravnokar cunjica brisala preko njih. Povsodi se je opazala prdna roka gospodinje, ki ljubi čistost nad vse. Po kotih in mizah je bilo tu pa tam videti kako ročno delo, ki je spratno prikrivalo pomanjkanje.

Lev je prehodil mostovž in sobo za vsprejemanje. Tu ga je nekako ganila stara garnitura, ki je bila nekaj višnjeva, a sedaj blede rumene barve. Močnejše nego kedaj mu je alika Blanišina silila pred dušo.

Iz tretje sobe je začul glasove. Spominjal se je, da to je soba domačina. Potrkal je na vrata.

— Oh, tu je nekdo! — Notri! — se je oglasil iz sobe hrpav, ali uljuden glas, v katerem je Lev spoznal glas starega Albaniča.

klavzuli; ona obstoji, mora obstati, ker je le tako možno umeti, kako da taka velika in prusvitljena država, kakor je naša, trpi take stvari, kakoršnjih ne bi trpela nobena druga.

Opozarjamo še, da je poslanec Biankini v včeršnjem svojem govoru povedal ministru predsedniku naravnost v lice, da ta poslednji ni nikogar uveril, da klavzula ne obstoji, to pa tem manj, ker se italijanski oficijelni krogi, če tudi ne izrečno, toda dovolj prozorno sklicujejo na obstanek take klavzule, kadar hočejo braniti zvezo Italije z našo monarhijo.

Jugoslovani in proračun. »Slovenska zveza«, kateri pripadajo vsi jugoslovanski državni poslanci razun slovenskih liberalcev in Srbov, imela je včeraj sejo, v kateri se je razpravljalo o stališču, katerega ima zavzeti »Zveza« nasproti proračunu. V razpravi je več govornikov povdarjalo, da sedanja vlada izroča južne Slovence na milost in nemilost Nemcem in Italijanom. Vsled takega vladinega postopanja je torej klub prišeljen glasovati proti proračunu. Sklenilo se je za sedaj, da se zavzame opozicijsko stališče in se je naložilo zastopnikom kluba v proračunskem odseku, naj glasujejo proti opozicijskemu fondu. Kljub temu pa bo klub glasoval za povišanje civilne liste. Kar se tiče končnega glasovanja v drugem čitanju, se sedaj še ničesar ni sklenilo in se bo o tem sklepalo pozneje.

Preporod na Hrvatskem. Vsi opozicijski listi pišejo z velikim zadoščenjem o sijajnem zvršetku velike manifestacije za finančno nezavisnost Hrvatske. Tudi ta manifestacija je posledica konsolidacije v vrstah opozicijskih strank in listi soglašajo v mnenju, da se začenja nova era dela za preporod in ozdravljenje političnega in vsega javnega življenja na Hrvatskem.

Tega mnenja so očitno tudi glasila sedanje vlade. Dne po velikem shodu so namreč ta glasila z vso natančnostjo in brigo pisale o — dogodkih na Dunaju in drugod po svetu, tako, da jim za skupščino v Zagrebu ni preostajalo ni časa ni prostora. Včerajšnji govore ljudje največ in najodkritije, kadar — molče! Utis te manifestacije je moral biti naravnost premagovalec, ker sicer bi bila madjarska glasila v Zagrebu in hrvatskem in nemškem jeziku — in znano je, da so mojstri v tem — iskala in izčrpa momente, ki bi mogli zmanjševati veliki utis. Sedaj še le morejo opozicijske skupine proračunati, koliko neizmerno škodo je stvari naroda prinašalo njihovo prejšnje medsebojne klanje, kako so — pobijajoči se med seboj — fakično le skupno služili vladajočemu sistemu. Naj le ima ta sistem vsa mogočna sredstva na razpolago, vendar je gotovo, da ne bi bil mogel tako ukleniti javnega in političnega življenja v svoj jarm, tako tiščati ob tla politični, kulturni in gospodarski razvoj naroda, ako ne bi bili neodvisni živili raznih struj porabljali vse sile v to, da so slabili eden drugega in s tem slabili vso opozicijsko skupnost. Iz te slabotnosti je rasla moč sistema.

Sedaj pa se je nadejati, da je ta doba samoseljenja za nami! Zagrebške novine povdarjajo, da tak utis je napravil manifestacijski shod na vse navzoče. »Obzor« pravi: »Kdor je gledal k mizi predsedništva, se mu je nekaj čudnega dvigalo v duši. Je-li mogoče, da smo to mi, ki smo bili še nedavno element nezloge?! Skupščina je otvoril mlad človek, pristav napredne mladine; predsedoval je star izkušen parlamentarec, eden voditeljev stranke prava; poleg njega je sedel mladič s socijalistično kokardo; na levi zopet delavec z belo kokardo krščanskih socialistov in narodno trobojnico.«

In okoli predsedniške mize in dalje po vsej dvorani so bili natlačeni, eden poleg drugega, pristavi respektivnih struj. Zvonec predsednika pa je ostajal nem, ker ga ni trebalo. Izlasti je med govorniki nadvladoval situacija Štefan Radič. Ljudje so stali kakor pribiti in ga poslušali. Madjarska mpsa, ki jo je pokazal narodu, je delovala kakor strela na občinstvo. A sploh so poslušalci kazali velik interes za vse govornike. »Bilo je nekaj nenavadnega na Hrvatskem, ko si mogel na istej katedri poslušati rudečega in nacio-nalnega socialista, pravaša, člana »čiste stranke« in pristave napredne omladine. »Obzor« pravi: »S to manifestacijo si je dal naš narod najsičajneje spričevalo ustavnega in treznega naroda ter je naravnost osramotil madjarske šoviniste, ki so še včeraj pisali,

da bi se Zagrebčani morali učiti — izobrazbe«.

Dar carja Nikolaja Srbiji. Car Nikolaj je podaril Srbiji deset milijonov patronov. Beligradska poročila pojasnjujejo sicer, da so te patrone v nadomestilo za one, ki so bile uničene povodom velike eksplozije v trdnjavi beligradske in katere je bil daroval oče sedanjega carja, car Aleksander III. Ali če pomislimo, da je car naklonil ta dar ravno sedaj, potem moramo nehoté misliti, da ima ta čin carjev še poseben pomen. In res je ta dogodek napravil v Belemgradu velik utis, ki nabeja izraza v vseh listih, ker vidijo v njem dokaz, da vse nerodnosti in slohotnosti iz-izvestnih srbskih državnikov niso mogle skali-ti srčnih simpatij ruskega naroda do srbskega in da se vzle vsemu Rusija neprestano čuti v prvi vrsti poklicano zaščitnico Srbije. Pa tudi vsej Evropi je ta novi dokaz prijateljstva ruskega naroda do Srbije v opomin, danikde ne more vzkratiti Rusiji na Balkanu tiste uloge, ki jej je odkazana po naravi in krvi. Ravno v Srbiji so se v obili meri delali taki poskusi. Zato pa je ta novi dokaz naklonje nosti carjeve v resen opomin, da vsaka država, ki se hoče postavljati v nasprotje po-slanstvu Rusije na Balkanu in ki se po spekulativnih ali nepoštenih politikah daje zavajavati v krivo misel, da more to ali ono slovensko državo na Balkanu odtegniti sferi interesov Rusije ter jo priključiti izključno svoji sferi — da mora torej vsaka država, ki hoče kaj takega, končno doživeti le polom se svojo balkansko politiko in le zgubiti še tiste simpatije, ki jih je morda uživala v dotični balkanski državi.

Macedonsko vprašanje. Spopadi med ustaši in turškimi četami se nadaljujejo kljub vsemu ropotanju z reformami, ki bodo na položaj v Macedoniji brzkone ravno tako malo vplivale, kakor na položaj dežel v osrednji Afriki. Kakor vse kaže, se je začelo nabijati na boben reform samo v to, da se macedonske ustaše nekoliko pomiri in da bi se Evropa zopet risla te sitne skrbi za reševanje balkanskega vprašanja. Kaj se Evropa briga za to, če se pokoljejo tudi vsi Macedonci, da bo le ona v miru! Že same na sebi so reforme take, da Macedonci niso z njimi nikakor zadovoljni, a kaj naj Macedoncem tudi te slabe reforme pomagajo, ko vendar nihče ne veruje v to, da se te reforme tudi izvedejo. Seveda, ako ima kaka velika evropska trgovinska trdnica le par tisočev škode radi postopanja kake Vene-zuele, Turčije, Kitaja itd. odpošiljajo takoj vse evropske vesile tjakaj svoje vojne la-drije, svoje admirale in generale, da prisilijo dotične države na izplačanje zahtevanih odškodnin, ki so pa večinoma mnogo manjše, nego stroški dotičnih ekspedicijs. Da bi se pa preprečilo klanje ljudi v Macedoniji, ne odpošlje proti Turčiji nobena država niti enega vojaka, ne potrosi niti ene stotinke, marveč se vsa akcija omejuje na odpošiljanje diplomatskih not, za katere se Turčija briga ravno toliko, kakor za lanski sneg.

Da, da, živimo pač v prosvetljeni Evropi in v dobi najbolj razvite humanitete. Žalibog, da se ta humaniteta rabi le tedaj, ko koristi egoizmu.

Tržaške vesti.

Javni shod v Rocolu. Za jutri popoldne sklicuje politično društvo »Edinost« javen shod v Rocolu v dvorani g. Prašelna. Predmet, ki je na dnevnem redu, je vele-aktuelen: razgovor bo o predstojajočih volitvah v mestni zastop, oziroma deželni zbor. Pred nekoliko leti je vladalo v Rocolu popolno mrtvilo. Vodstvo naše stranke pa se je poročilo, da je z delovanjem in poukom prebilo to letargijo in se zanimanje za javne stvari v Rocolu oživlja bolj in bolj. Nadejamo se, da se tudi na jutrnjem shodu pokaže to zanimanje. Kdor ljubi našo okolico in želi, da tudi drugi okraj na predstojajočih volitvah nastopi častno in samozvestno, pride naj na jutrnji shod v Rocol. Začetek ob 4. uri popoldne.

Jutri v Barkovlje! Navada je, da se piše: ta in ta dan vsi v ta in ta kraj! Toda to navado treba opustiti, ker vsi ni kdar ne pridejo, in tudi ko bi prišli, bi ne dobili prostora, ker nas je — preveč. Ne torej — vsi! Ali, kdor more, naj pride jutri popoldne v barkovljanski »Narodni dom«, kjer nastopi (prvikrat pod sedanjim pevo-vodjem) pevsko društvo »Kolo«, potem od

delek našega »Dramatičnega društva« in pa vrli orkester domačega pešpolka.

V služaju lepega vremena se bo moglo sedeti tudi na vrtu. Znana je neprijetnost, da na vseh naših zabavah tam v ozadju se rado kaditi, zato opozarjamo udeležence, da je jutri strogo zabranjeno kaditi v dvorani. — Kadenje je prepovedano sploh iz varstvenih obzirov in še posebe zato, ker dim slabo vpliva na ženske, na otroke, na pevce in je sploh grdo, da se tam, kamor smo prišli iskati duševne zabave, vale cali oblaki dima!

Od strani odbora pevskega društva »Kolo« se nas opozarja tudi, da se za otroke, došle s starši ne bo zahtevala vstopnina. To je prav; kajti družine z mnogimi otročki težko zma-gujejo tolike vstopnine.

Vdeležencem priporočamo tudi, naj po koncertu ne iščejo tujih neprijateljskih loka-lav, marveč naj ostanejo v dvorani »Narodnega doma«, ki se po koncertu priredi za goste in bo tam svobodna zabava s petjem in godbo.

Še enkrat: jutri v naše Barkovlje, kjer bo naše društvo slavilo slovensko pesem!

Imenovanja v sodni službi. Vše de-želno sodišče je imenovalo pravne prakti-kante Ivana Grusovina, Hermana Watzeka, Petra Zinka in Antona Petronio avskultanti.

V spomin. Včeraj je umrl v Rocolu 80-letni starček Merzek Matija. — Ta mož, da si stare korenine, je bil vedno med bori-telji za naše narodne pravice. — Še pred 8 dnevi je branil pestopanje Riemancev na-sproti veskomur, ki se je drznil izgovoriti kako nepopoljno besedo proti rlemanškemu gibanju.

S tem je starček dokazal, da je, vkljub svoji visoki starosti, umel današnji položaj Slovenstva.

Pogreb bo jutri ob 3. uri popoldne iz-pod domobranske bolnišnice.

Vječnaja pamjat!

Krvniki svobode. Kakor kakov don Kišot lomi tržaški »Piccolo« v imenu camorre te dni kopje za — svobodo državnih uradnikov v izjavljanju svojega mnenja o stvarih javnega interesa! Ne treba praviti, da so to kamoristično ljubezen za svobodo državnih uradnikov izzvale bližajoče se voli-tve v občinski zastop.

Ali, kakoršen je že ta nazov liberalizem naših liberalcev, ima isti vsakdar svoje gotove določene meje. Začenja se tam, kjer se začne interes camorre, in nehuje se tudi isto-tam, kjer se nehuje interes camorre. Polna, neomejena svoboda bodi zagotovljena držav-nemu uradniku, dokler služi camorri — ali le dotlej. Če pa uradnik ne misli služiti camorri, sli če znamenja kažejo očé, da misli nastopiti proti camorri — potem pa, seveda, je to vse kaj drugega in bi ga ca-moristično glasilo kar hotelo prikleniti na verigo obzirov, ki da mu jih nalsgata služba in poklic.

Divno se je pokazalo to camoristično-italijansko svobodoljubje ravno te dni. V isti sapi, ko je camoristično glasilo lomilo kopje in pretekalo — črnilo za svobodo državnih uradnikov, je ljuto napadalo nekega višega sod-nega uradnika, ker je čulo o njem, da misli o predstojajočih volitvah kandi-dirati!

Prav v duhu nazov liberalizma razdelja torej »Piccolo« državne uradnike v dve ka-tegoriji: v take, ki naj uživajo popolno svobodo in v take, ki naj bodo na verigi. Kriterij, po katerem naj se vrši to deljenje, je kaj enostaven: v prvo kategorijo »pa-dajo tisti, ki služijo camorro, v drugo pa — vsi drugi. Za izveste pošte in finančne uradnike zahteva »Piccolo« svobodo — napal pa je sodnega uradnika! In vendar je noto-rično, da so sodni uradniki veliko neodvi-snej, in torej spsobnej za sodelovanje na javnih stvareh, nego pa, recimo, finančni uradniki. Ali, dotični poštni in finančni uradniki so znani agitatorji za camorro, do-žim hoče oni, od »Piccola« sedaj — nota bene: sedaj šele — križani uradnik baje kandidirati na program Dempierijeve stranke.

Taka je tista svoboda, ki jo zahteva camoristično glasilo za državne uradnike: svoboda za se in za svoje! Ljudje pa, ki hočejo tako svobodo, prostituirajo in insulti-rajajo pojmu svobode. Tako so beriči, krvniki svobode in kjer vladajo oni, vladla duševno suženstvo, ker oni se ničesar ne boje bolje, nego da bi v naše javno življenje posijal žarek resničnega svobodoljubja, ki bi ogrel srca za pravičnost, humaniteto in tole-ranco!

Nesrečna Škorklja! Pod tem naslovom nam pišejo: Vselej, ko moram v ta nesrečen del tržaške okolice, kjer ni ne sole, ne pri-mernih poti, ne prepotrebne vode — me žalosti, ker moram opaziti, kako se tu mladina italijanizuje. Med seboj govore stariši sloven-ski, s svojimi lastnimi otročki pa — laški! Priznati moram, da so pravi do-mačini v tem obziru mnogo bo-lji od tujih tu sem priseljenih Slovencev. Često mi je prilika, da poslušam, kako mati — Slovenka lomi laščino s svojim otrokom, kateri ne zna jezika svoje matere! In ga ne zna le zato, ker ga mati ni učila tega, kar ona sama edino zna, zameče svoj jezik in usiljuje otroku tujega, katerega niti ona sama ne zna!

Celo na Greti smo na boljšem v tem obziru! Kdaj se spametujete, vi slovenske žene, slovenske matere?! Kdaj spoznate, da je vaš materini jezik sveta dedščina po va-ših starih?! In kdaj pride dan, ko bo sle-herina slovenska mati učila svoje otročke že v nežni mladosti in predvsem — svoj lastni jezik?!

Kdaj pridemo do tega?!

Čožoti ob naše obali. Dasi je v tr-govinski pogodbi med Avstrijo in Italijo določeno, kako daleč od našega obrežja smejo ribariti italijanski ribiči iz Čože, ven-dar nam te dni prihajajo od barkovljanskih ribičev pritožbe, da ribarijo Čožoti po noči prav blizo obrežja. Določena je 1 milja, a te dni so ribarili še ne dvesto metrov od obrežja. Škoda, katero trpijo domači ribiči vsled ribarenja Čožotov, postaja na ta način še mnogo večja; in da bo nesreča domačih ribičev popolna, ne manjka družega, nego da naša vlada domačinom sploh prepove ribare-nje, da bodo mogli naši ribiči potem nemo-tjeno gospodariti ob našem obrežju.

Čas bi bil pač, da bi kompetentne oblasti preprečile enkrat to brezobzirno ve-denje italijanskih ribičev, kateri se čutijo tukaj že kakor pravi gospodarji. Kam pojde ugled naše države, ako bo že zadnjemu Čo-žotu dovoljeno prezirati zakone avstro ogrske — vesile! Seveda, ako bi bili Čožoti Riemanci, potem bi že vlada zna-la pokazati svoj »pogum«, ali Čožoti so pripadniki Ita-lije, ki zna nekoliko bolje varovati interese svojih državljanov, nego naša država!

Družba sv. Cirila in Metodija. Vodstvo je imelo dne 26. m. m. svojo sejo. Iz poročila o tej seji posnemljemo:

Zaloznik družbinih užigalic Ernest Per-dan nabezanja, da prične s 15. marcem t. l. izdajati užigalce v dosedaj običajnih zaklop-nicah in pa vsled obče izražene želje tudi v manjšem formatu po znanih cenah. Dosežanje glede kvalitete mnogo boljše užigalice se bodo dobivale originalni zaboj (5000 zaklopnice) za 48 K in 100 zavitkov (1000 zaklopnice) za 10 K. Novi mali format »Vestas Flaming« velja originalni zaboj 52 K in 1000 zavitkov 11 K. Pri obeh užigalicih vrstah pa se proti gotovemu plačilu odbija še 2%. Po-ročevalec je v seji vročil od užigalic družbi 1200 K. Povodom te ljube nsm prilike pri-poročamo slovenskemu rodoljubju, naj bi še pridaje segalo po tem blagu, vpoštevaje dejstvo, da se je družba zategadelj vedno trudila ustrezati željam domoljubnega sloven. občinstva. Blagajnik naznanja, da je imela dru-žba od 1. januarja do 26. febr. t. l. 8651.34 K dohodkov in 6995.06 K stroškov; torej 1656.28 K prebitka. Ko so se rešile došle vloge in sprejeti proračuni o stvarnih šolskih potrebščinah za solarno leto 1903. v skupnem znesku 38.733.70 K, je zaključil prvomestnik sejo. —

Obrotniško društvo pri sv. M. Magd. spodnji, vključno zadruga z neomejeno za-vezo, je vkelj svoji redni letni občni zbor v nedeljo, dne 8. marca 1903. Ob tej priliki je društvo darovalo 100 K v dobrodelne nmnene in sicer: 50 kron možki podružnici družbe Cirila in Metodija in 50 K ženski podružnici.

V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Josip Sošič, Franjo Sugan, Miloš Pahor, Ivan Maršič, Josip Pregare, Josip Sušel in Ivan Kozlovič.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkov-ljah bo imelo v sredo dne 25. marca t. l. ob 2. uri popoldne svoj redni občni zbor v društvenih prostorih z navadnim dnevnim redom.

Dražbe premičnin. V poned., dne 16. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled razpisa tuk. o. k. okrajnega sodišča za o. vilne stvari vrne sledeče dražne premičnin: v Rocolu št. 206, hišna oprava; v ulici

Carradori št. 3, sir in razno; v ulici delle Acque št. 9, acetilene aparat; na Greti šte. 292, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 4.2, ob 2. uri popoldne 10 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 763.7. — Danes plima ob 9.13 predp. in ob 9.36 pop.; oseka ob 3.3 predpoludne in ob 2.51 popoldne.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauthnerjeva semena za repo in klajo velik dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice.

Vesti iz ostale Primorske

✕ **Italijanstvo v Dalmaciji.** Italija ima Dalmacijo v svojih računih in vsled tega se Italijani mučijo na vse mogoče in nemogoče načine, da bi dokazali italijanstvo Dalmacije, kar je pa ravno tako nemogoče, kakor dokazati Hrvatsko Italije. Te dni je neki Lupi zopet izdal knjigo, v kateri bi hotel dokazati italijanstvo Dalmacije. To laško budalo trdi, da so vsi prebivalci dalmatinskega obrežja, posebno še prebivalci mest in trgov, Italijani. Prebivalci v gorovju pa da niso Hrvatje, marveč Ilirci. A to še ni dovolj temu laškemu veleumu, marveč trdi tudi, da 80% tistih, ki se nazivljejo Hrvate, niti ne znajo hrvatski ter da so to le pravi italijanski renegatje. — Mi smo sicer tako vajeni italijanskih lažij, kakor vsakdanjega kruha, a te, ki nam jih podaja ta prismojeni Lupi, pa so vendar malo predebele.

Da bi odgovarjali na tako bedasto, a ob jednem tudi skrajno infamno laž, zdi se nam prenemno. Kar se tiče trditve, da oni mali del dalmatinskega prebivalstva, kateri del je Lupi velikodušno prepuštil Slovanom, niso Hrvati, marveč Ilirci, se z Lupijem ne bomo prepirali, ker ravno Italijani imajo še najmenj pravice deliti druge narode po kakih izmišljenih dijalektih, ker ravno v Italiji so tako različni dijalekti, da se ljudje med seboj prav nič ne razumejo. Najimpertinentnejše v vsej Lupijeve brušuri pa je konec iste, ki zaključuje s pozivom na — resnico in pravico! Človek bi takemu nesramniku kar v obraz pljunil.

Vesti iz Kranjske.

* **Smrt glasovitega tatu.** Iz Novega mesta poročajo, da je dne 8. t. m. od orožnikov obstreljeni iz ječe pobegli glasoviti tat konj Fran Odlazek vsled dobljenih ran umrl.

* **Nesreča v Zagorju.** Iz Zagorja ob Savi pišejo, da se je predincenčajim okolo 7. ure utruga skala v Skrbudrovcu nasproti zagorskega kolodvora. Skala je prebila streho in je pri štedilniku sedela Marijo Ambrož težko ranila. Okoli matere so bili 3 otroci. Ti so ostali nepoškodovani. Mati pa je težko ranjena na desni roki in spodnjem delu telesa. Nezavestno so potegnili izpod težke skale. Težko, da bi okrevala. Ta nesreča je že druga v teku enega leta in skoraj na enem in istem mestu.

* **Zdravstveni ukrepi po cerkvah.** Da se tudi v javnih prostorih izvedo ministerski predpisi za odvržanje tuberkuloze (jetike) postavijo se tudi po cerkvah primerni pljuvalniki in napisi za vernike.

* **Ljubljanska kreditna banka** je imela predvčerajšnjim svoj redni občni zbor. Predsednik Ivan Hribar je konstatiral, da je banka v minulem letu jako uspešno poslovala in da se bo mogoč rezervni zaklad iz lanskega dobička dotirati tako, da bo znašal 100.000 K, to je 10% delaške glavnice. Čisti dobiček je znašal namreč 111.393 K 20 stot. Delničarjem se izplača 6% dividenda 60.000 K, ostalo je določeno v tistih upravnem svetu, pokojninskemu zakladu uradnikov in slug, za dobrodelne namene, a 7318 K se prenese na nov račun. Pod pokroviteljstvom banke se ustanovi v kratkem kreditno društvo trgovcev in obrtnikov.

Vesti iz Štajerske.

— **Šolske razmere na Štajarskem.** Evo vam kričočega dokaza, kako po mačeherski se postopa s spodajštajarskimi Slovenci na polju šolstva! Celjaka okolica plačuje liznu 59.130 direktnega davka na leto. Od tega dobiva država 45% doklade v znesku 26.108 K. Dobri dve tretjini teh doklad plačujejo slovenski kmetje. Iz za ves ta denar jim vzdržuje deželna vlada eno celc petstrednjo za 400 dečkov.

Prepotrebno deklško šolo pa si morajo Slovenci sami vzdrževati že celo četrtstoletje!! — Celih petindvajset let že nosijo breme za šolo, za katero bi morala v zmišlu zakonov skrbeti vlada!

Ničesar drugoga ne dobivajo Slovenci celjske okolice za onih letnih 26.108 K na dokladah; pač pa se vzdržujejo iz tega njih denarja meščanske šole — za nasprotnike.

»Domovina« priobčuje znamenit članek, v katerem izjavi, da bi bil smrten greh, ako bi Slovenci celjske okolice še nadalje nosili rečeno breme za šolo. Raje naj si za ta denar osnujejo meščansko šolo. In katoliško podporno društvo, ki je dosedaj pomagalo šolskim sestram vzdrževati uvodoma omenjeno deklško šolo, je istim že odpovedalo svojo podporo. Nevarnost je torej, da 400 učenk iz celjske okolice ostane brez šolskega pouka.

In kako slabo je preskrbljeno s prostori za deško šolo, katero vzdržuje deželna vlada, priča na pr. okolnost, da je v II. razred stlačenih 70, v III. celo 96, v IV. 62 otrok. A vlada se ne gane, da bi povspešila stavbo nove šole in da bi šolo razširila v šest- oziroma v sedemstrednjo.

»Domovina« apostrofuje namestnika v Gradcu:

»In Vi, gospod c. kr. namestnik, kaj pravite k temu? Skoro bode 440 učenk v celjski okolici brez šolskega pouka in okoli 400 učencev se mora potikati v za življenje nevarnih šolskih prostorih?!

Celjaki list proglašajo vlado odgovorno za vse posledice, ako ljudstvo začne dajati duška svoji nevolji radi takeh razmer, ter zaključuje:

»Če se nam pa zgoraj ne bi hotelo ustreči, potem nam morate sami pritrditi, da nimamo iz Grada ničesar pričakovati, da je torej popolnoma opravičen naš klic: »Proč od Grada«! Naše državne poslance pa prosimo, da bodo skrbeli za to, da bodo ta naš klic čuli tudi na Dunaju...«

Razne vesti.

Dete umrlo od pasje stekline. Pred kakimi 6 tedni je neko 6-letno dekle gozdarja Adamca na Prkosu pri Cadjovici na Hrvatskem. In sicer je je ugriznilo v mali prst desne roke. Nekega dne v minulem mesecu pa se je dete počutilo slabo. Pozvali so zdravnika, ki je na svojo lastno in še večjo grozo starišev konstatiral, da je dete obolelo vsled pasje stekline. Po dveh dneh bolezni je ubogi otrok umrl — seveda po hudih mukah. Ta žalostni dogodek bode v opomin vsem onim, ki drže pse, da so vedno previdni v nadziranju in negovanju psov.

Sneg. V Liki na Hrvatskem je pal te dni tako velik sneg, da je bil promet pošte zaustavljen. Da ni brzjava, bi bil sploh zaustavljen ves promet z Liko.

Brzjavna poročila.

Degodki v južni Afriki. PIETERMARITZBURG 13. (B) Proklamacija od 12. t. m. pomilošuje vse prebivalce Natala in dežele Culu ki so obtoženi radi veleizdaje in drugih pregreškov, a še niso bili obsojeni.

Borbe v Venezueli. CARACAS 13. (B) Pri Coro je bilo 1500 ustašev pod poveljstvom generala Riera tepenih in so imeli isti jako velike izgube.

Iz diplomatskega zastopstva Avstro-Ogrske na Balkanu.

CARIGRAD 13. (B) Legacijski svetovalec tukajšnjega avstro-ogrškega poslaštva, graf Frgech, čide za 6—8 tednov kakor začasen voditelj poslov v Sredce, ker je ta mojstri avstro-ogreski diplomat čoi agent, poslanik Müller, pozvan na Dunaj za namestvalca sekejskega načelnika v ministerstvu za vnanje stvari, pl. Meriya.

Roparski napad na poštni voz.

NEW YORK 13. (B) Glasom brzjavke iz Tucsona je neka roparska tolpa iz meksikanske provincije Sonora napadla poštno kočijo ter umorila kočijaža in šest potnikov.

Dijaški nemiri.

VALENCIA 14. (B) Včeraj so se dogodili tu djaški nemiri. Redarstvo je razpršilo dijak in je rabilo o tem palice. Več demonstrantov je bilo ranjenih in več njih tudi zaprtih.

Iz grške zbornice.

ATENE 13. (B) Zbornica je zapričela razpravo o različnih inie jativnih predlogih po tem, ko je bil odklonjen predlog, da bi se vladnim predlogom dopustila prednost. Ministerski predsednik De'yanis je izjavil, da ministerstvo bolj nego kedaj zahteva razpravo njegovih predlog. Listi beležijo glasove o predstoječi ministerski krizi, vladni brgi pa oporekajo tem vsem. Splošno mnenje je, da, ako pride do ministerske krize, bo rešitev iste, z čim rom na splošno politično in parlamentariško polje, jako težka.

Vestem o mobilizaciji v Rusiji se oporeka.

KOLONJA 14. (B) »Kölnische Zeitung« je dobila iz Petrograda včerašnjega dne: Na tukajšnjih uradnih mestih zagotavljajo, da gre o potovanju načelnika oddelka za mobilizovanje v generalnem štabu le za običajno inspekcijo, kako potovanje. Ukrenjene odredbe vojnega ministra za daljše potovanje v Sibirijo ovržajo najjasneje vse vesti o delni mobilizaciji vojaških ekrajev Odesa in Kijev.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcijske lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijske lista »Edinost« v Trstu

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan)
vpisane zadrage z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen

Državni uradnik želi sprejeti v svojih popoldanskih prostih urah kako opravilo kakor korespondent, knjigovodja, pregledovalec računov itd. Naslov pri upravi lista »Edinost«.

Trgovina, gostilna in hiše

na prodaj ali v najem, pod jako vgodnimi pogoji.

A. Casagrande, Ajdovščina, Primorsko
(nova železniška postaja).

„Obrtnijsko konsumno društvo“
v Škedenju.

VABILO
na
redni občni zbor
ki se bo vršil
v nedeljo, dne 29. marca t. l.

v društvenih gostilniških prostorih v Škedenju št. 164.

DNEVNI RED:
1. P. r. čilo predsednika;
2. Por čilo tajnika o društvenem delovanju v letu 1902.
3. odobrenja računov minolega leta;
4. razni predlogi;
5. splošne volitve.

ŠKEDENJ, dne 13. marca 1903.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.
Telefon 952.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

!!Nečuvveno v ceno!!
385 komadov za gl. 1.85

1 krasna ura s 3 letnim jamstvom in pozlačeno verigico 1 krasen navratnik iz orijent. bis-erov najlepši šip za dame; 1 lep naustnik od jantarja; 1 krasna kravatna špila s 8 šimili — biseri; 1 lep prstan za gospode ali dame z ponaj. bis-erom; 1 krasna garnitura gumbov za manšete. ovratnik in srajce s pat. zaporko; 3 pristne platnene rute; 1 krasen žepni tintnik o 1 niklja angl. sestava; 1 lepo ogledalo z etvijem in glavnikom; 1 krasna broša za dame, naj-novejše mode; 1 lepa bilježnica; 20 komadov za dopisovanje; 1 lep ročnik; 15 krasnih razglednic; 72 angl. peres in še 250 raznih predmetov, ki se vedno rabijo. Pošilja po povzetju ali ako se denar predplača.

X. Spingarn Krakovo, poštno pred. 139

Kdor vzame 2 zavitka, dobi v dar lep nož z dvema rezili. Kdor vzame pa več kot 2 zavitka, tedaj vdobi pri vsakem nadaljnjem zavitku po en tak epn; nož.

Za kar ne ugaja, se vrne denar.

Zahtevajte povsod voščilo (biks)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

se dobi pri sledečih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst in Opčine, Vekoslav Plešničar ul. Stadion, Ivan Tomazič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia, Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millenig ul. Ghega, v okolici: Fran Šuman, Anton Sanein v Škedenju; Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Godina, Svetko Hanibal Škerlj pri sv. Ivanu; Ivan Čergol, Colognati Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka Štoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga:
tvrdka J. Drufovka v Gorici.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brillant
v TRSTU
ulica S. Giovanni šte. 5, I. nadstr.

Izvršuje zadelanja z emajlem, porcelanom, srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Alojziji Galperti

nasl. Fr. Hitty
TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške
iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.
(v lastni hiši.)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Edina zaloga na Kranjskem lekarna Piccoli

„PRI ANGELJU“

Ljubljana, Dunajska cesta.

**Železnato
vino**

**LEKARJA
Piccoli - ja**
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

Pol literska steklenica velja 2 K.
Zunajna naročila izvršuje lekarnar
Gabrijel Piccoli v Ljubljani točno,
ako mu se pošlje znesek po poštne
povzetju.

Tudi se prodaja v vseh lekarnah v Trstu,
Istri, Dalmaciji, Primorskem, Goriškem in
Tolminskem po K. 240 steklenica.

Anton Skerl mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.
Vse po cenah, da se ni bati konku-
rence.

Specijaliteta:

Priloge za točnje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda-
jajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Naznanilo.

Udano podpisani si časti naznanjati o-
njenemu občinstvu v mestu, obeh in na
deletih, da je prevzel od g. Leopolda Škrekly
dobroznano

zalogo olja, kisa, mila itd.

na trgu Barriera vecchia št. 2

V isti se nahaja v to bogat izbor sve-
žega blaga, na talji predmetov za pranje in
toileto.

Na deželo se pošilja prot povzetu
poštni zavetki od 5 kg. a večja naročila po
po železnici ali parobrodu.

Cene ugodne

Za mnogištevilni obisk se toplo pri-
poroča

Ivan Millionig.

Vrvarsko blago

svojega lastnega izdelka priporo-
čam po najnižjih cenah. Vsako-
vrstne vrvi, štrange, uzde, vrvce
(špaga), pase (gurte) itd. Ceniki
so na razpolago.

Anton Šinkovec
vrvar in vister.

Kranj (Gorenjsko)

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine
blažijo mazilo; dobiva se po
80 stot., 140 K in po 2 K po
vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod pri
ljubljenejega domačega zdravnika na
se pazi edino le na originalne
steklenice v zavrtkih z našo var-
stveno znamko „SIDRO“ iz
Richterjeve lekarne in le tedaj je
gotovo, da se sprejme originalni
izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

I. Elizabetine ulice 5.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33.

podružnica Trst.

Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vod-
njake, pumpe, železne cevi itd. vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji
in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo,
železno pohištvo in pred ognjem varna blaga, nagrobne križe in ograje ter
orodja za vsako obrt.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri
okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo „sladne kave“,
ampak izvedno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo
in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.



Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov je preskušalo in priporočajo Lovacrinovo vodo za lase

pri plešah, pomanjkljivi rasti brade, slabi rasti ženskih lasij, proti odpadanju lasij
in lučanju kože.



ki so se povspeševali z uporabo „Lovacrine“. Smelo trdim, da bi lahko napolnil vsako
stran tega časopisa ali o se spravevali, ki sem jih dobil v zadnjih 6 mesecih.
„Lovacrine“ deluje v tako kratkem času, kakor se le misli more. Najprej se kažejo
mali, toda že ukoreninjeni lasji, kateri se potem razvijejo kakor pri zdravem in mladem človeku.
„Lovacrine“ se uporablja ob obeh vseh družinskih razrelih in od obeh spolov in
vsake starosti.

Zabranjuje izpadanje lasij, odpravlja lučine, daje predčasno osivelim lasem njih prvotno
naravno barvo, odpravlja srbenje, povspešuje rastočo obrvi, trepalnic, brade, kakor tudi na pleši.
Cena veliki steklenici „Lovacrine“, ki zadošča za več mesecev, K 5.—, 3 steklenice
K 12.—, 6 steklenic K 20.—. Razposilja proti povzetju ali predplačilu zaloga za Evropo:

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloga v Trstu: Ludvik Nag Ischmid; na de' elo in drobno v mirodilnici v ulici Seba-
stiano št. 1.; Hektor Zernitz, ulica Stadon št. 2.; Josip Zigon, ulica Caserma št. 8.; Agencija
Zullin, Corso št. 21.; Ivan Angeli, ulica Canale št. 5.; Ivan Cillia, Mat. Maichin.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje

za pogrebne svečanosti

ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41. Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141. Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I.
II., III. IV. razreda; prevzi mrlčev v tu-
in inozemstvo; katekizmi v cerkvah za po-
grebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-
črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in
najbogatejših; krst iz trdega lesa s ko-
vinskimi okraski z vloženo cinasto krsto
ali brez nje; lesenih krst; belo in črno
lakiranih; vencev iz umetnih cvetlic v por-
celanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz
atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov
zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih po-
grebnih predmetov.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču
in drugih nervoznih stra-
steh, naj zahteva o tem
knjižico. Vdobi se brez-
plačno in franko v Schwan-
nen-Apotheke Frankfurt a. M.

Naznanilo in priporočilo.

Častim si naznanjati slavnemu ob-
činstvu da je

prodajalnica jestvin

v ulici delle Legna št. 6

kojo sem več let vodil, prešla v mojo
popolno last.

Prodajalnica je dobro založena z
vedno zvežim in raznovrstnim blagom.
Prodajam testenine iz tovarne Znid-
šič & Valencić v Il. Bistrici, Ciril
Metodovo kavino primes in Ciril Me-
todovo sladno kavo kakor tudi narodne
užigalice.

Nadejam se, da me bode slavno ob-
činstvo blagovolilo tudi za naprej po-
časčati z obilnimi obiski, belezi udani.

Josip Luin.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj.
odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go
kakor tudi povečala prostore s tem, da je
ustanovila zgoraj omenjeno podružnico uuna
da more v polni meri zadostiti vsem zahtovam
cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno
blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz-
prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in
ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu
je velikanski izbor platnenega in bombažnega
blaga, prvot in ptičkov ter vsake vrste perila
bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svil-
nine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke
Velikanski izbor snovij za narodne zastave in
trako za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke
po meri, katere izvrši najtočnejše in najatan-
nejše po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavazo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., . nadi:

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentn,
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol-
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563

Postno-hran. račun št. 837.315

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komandit-
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.